

Лекція: Наукові публікації.

Вступ

Наукові публікації є основою академічного спілкування, впливають на рейтинг вчених і установ, підтримують розвиток міждисциплінарних досліджень. Зростання доступності через цифрові платформи сприяє поширенню знань у глобальному масштабі.

1. Класифікація наукових публікацій

Наукові статті:

- Рецензовані статті (peer-reviewed articles): публікуються у спеціалізованих журналах і проходять експертну оцінку.
- Оглядові статті (review articles): аналіз і синтез існуючих досліджень у певній галузі.
- Дослідницькі статті (research articles): містять нові результати експериментів чи теоретичних досліджень.

Конференційні матеріали:

- Тези доповідей (abstracts): короткі описи проведеного дослідження.
- Повнотекстові статті (proceedings): докладні роботи, представлені на наукових конференціях.

Монографії та книги:

- Монографії: глибокий аналіз однієї теми.
- Навчальні та науково-популярні книги: матеріали для ширшої аудиторії.

Звіти про дослідження:

- Результати досліджень, зазвичай у вигляді технічних звітів або документів про виконання проєктів.

Патенти та технічна документація:

- Захищені юридичними правами науково-технічні розробки.

2. Публікації у зарубіжних журналах.

Напевно ви вже чули, що одна стаття з числа обов'язкових для аспіранта має бути опублікована у зарубіжному журналі? Насправді, це не зовсім так: якщо бути точним, вона має бути опублікована у виданні, що входить в міжнародні наукометричні бази (індекси). У зв'язку з цим все

згадують чомусь лише "Скопус". Але публікація в Скопус відбувається не швидко, а при поточному курсі національної валюти вона ще й недешева. Крім того, сама стаття в більшості випадків має бути написана бездоганною англійською мовою (не гугл-транслейт). На щастя існують й інші міжнародні "наукометричні бази", наприклад ISI Web of Knowledge, Chemical Abstracts, РІНЦ та багато інших, де публікація може коштувати до 10 разів дешевше і виконуватися швидше, а в такій базі як РІНЦ до того ж вона може бути і українською мовою. Де б не публікувалася ваша стаття - вона повинна бути унікальною, без зайвого відсотку запозичень у інших авторів.

3. Як підготувати тези.

Тези є невеликим, обсягом 1-5 сторінок, науковим текстом, в якому викладаються короткі, найосновніші результати наукової роботи, які автор хоче повідомити науковому співтовариству.

Тези зазвичай передують виступу на науковій конференції, але публікуються у письмовому вигляді, тоді як виступ - це усна форма. Тому за формою, манерою викладу і обсягом вони відрізняються.

У тезах автор стисло, лаконічно розкриває зміст наукового питання або теми; їх назва має бути зрозумілою і короткою - не прийнято, щоб вона перевищувала два рядки тексту. При цьому назва має відповідати темі конференції.

У кількох перших реченнях в тексті тез має міститися відповідь на питання, чому ця тема важлива і актуальна, а також що нове пропонується?

При їх написанні важливо дотримуватися вимог. У кожного оргкомітету вони різні. Перш за все, необхідно звернути увагу на допустимий обсяг тез (він же і максимальний обсяг), і не перевищувати його, інакше можна отримати відмову. Також слід вивчити вимоги до шрифту, берегів, правил оформлення літератури. Єдиних, універсальних вимог не існує. Але якщо автор не може виконати навіть ці прості вимоги, - у організатора цілком виникає питання - а що ж він там написав у самих тезах. Про які відкриття можна говорити з тим, хто не здатний навіть правильно зрозуміти елементарні вимоги? Такі тексти можуть бути не прийняті до друку.

Сам текст тез повинен бути грамотним, без помилок. У всіх цитат має бути джерело. Запозичений текст без лапок, без посилань - плагіат. Це, начебто, очевидно.

Бібліографія не повинна бути занадто великою за обсягом. В ній мають бути тільки ті видання, посилання на які є в тексті. Цих посилань не слід робити багато. Якщо тези займають дві сторінки, одна з яких бібліографія - це абсолютно неприпустима пропорція. Для тез в дві-три сторінки більш доречно бібліографія в 3-5 джерел.

Висновки

Наукові публікації — це результат наукової діяльності, який представляє собою структурований виклад результатів досліджень, експериментів чи теоретичних розробок. Вони є ключовим інструментом для обміну знаннями, комунікації вчених та демонстрації наукових досягнень.

Література

1. Поппер К. Логіка наукового дослідження. — К.: Либідь, 2019.
2. Кун Т. Структура наукових революцій. — К.: Видавництво Наукової думки, 2018.
3. Гегель Г. Наука логіки. — К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2020.
4. Електронний ресурс: <https://aspirant.com.ua/ua/art.htm>.
5. Шейко В.М. , Кушнарєнко М.М. Організація та методика науково-дослідної діяльності . Підручник. Київ: Знання-Прес, 2002, 295 с.